

HUBANNOO DOGONGORAA ISLAAMAAN WAL

www.islamic-invitation.com

www.islamicic.com/flyers

سِبِّلُكَ لِلْأَسْلَامِ
Your Path To Peace..

HUBANNOO DOGONGORAA ISLAAMAAN WAL ILAALLATU

20- ETHOPIAN
(OROMOO)

مفاهيم خاصة حول الإسلام (6/6)

FREE COPY

Wanti ati waa'ee
Islaama dhugumaan
beektu maali?

Your Path To Peace..

تصريح رقم: (139/2017) دائرة الشؤون الإسلامية والعمل الخيري

مركز المعلومات الإسلامي
Islamic Information Center

الغرض بالله

www.islamicic.com

DURSA

Islaamni amantii ballinaan addunyaa irra tamsa'aaru ta'uu waliin amantii haala sirrii hin taaneen hubatameedha. Kunis sababa baay'eedhaafi. Isaanis: miidiyya, siyaasa, ikoonoomii, sabaafi qaama biraan sodaachuu fa'i. Qabatamni dogongoraafi hubannoos sirrii hin taane kan waa'ee Islaamaa ilaalchisee babal'ates kana keessa seena. Kallattiin ittiin Islaamaafi Muslimoota hubatan inni guddaan yaada babal'ate kana dhiisanii yaada hundaawuu barnoota shari'aa Islaamaa burqaa isaa sirrii ta'e irraa mirkanoeffachuudha.

Hubannoo dogongoraa 1- Muslimoonni namoota Muslima hin taaneef toltaa hin qoodanu. Haala gaariinis isaan waliin hin jiraatanu

Nabiyyiin (saw) ni jedhan: "caalaan keessan nama akkaan amala gaariiti." Ahmadtu gabaase. (24204)

Namoonni gariin duudhaan (amalli) Islaamaa hanga ta'een naamuusa warra dhihaatiin wal hin galu jedhu. Yaanni kunis dhugaa irraa fagoodha.

Sababni isaas Muslimoonni duudhaa aalamaafi gaarii ta'e ni tiks. Isaanis:

- Nama amanaafi haqaa ta'uu
- Waadaa eeguu
- Mirga amantii eeyyamuu
- Maatii, firoota, ollaafi namoota umuriin si caalan kabajuu
- Qabeenya kallatti toltautti baasuu, arjaan ta'uu, hiyyeessaafi abbaa dhimmaatiif yaaduu
- Ollaaf tola ooluu
- Kijiba, gowwoomsuu, arrabaafi hamii irraa fagaachuu

Muslimoonni haala bu'a qabeessaan hawaasa keessatti hirmaachuu, yeroo hundaa naamuusa gaarii, jechaafi gocha filatamaatti ajajamoodha.

Hubannoo dogongoraa 2- Muslimoonni gooftaa haaraa "Allaah" jedhamu gabbaru

Muslimoonni gooftaa nabiyyoonni isaaniin duraa kan akka Nuuh, Ibraahiim, Muusaafi lisaan gabbaraa turan gabbaru.

Jechi "Allaah" jedhu jecha Afan Arabaa kan Rabbii gabbaramu jechuu akeektuudha. Isheen jecha hiika guddaa qabdu kan Rabbii tokkichaaf malee hin moggaafamneedha. Yahuudonniifi kiristaanoni Arabaa yeroo Rabbii isaanii dubbachuu fedhan isheetti fayyadamu.

Muslimoonni, yahuudaafi Kiristaanoni hunduu Rabbii Uumaatti amanuu waliin hubannoos waa'ee Rabbii garuu isaan hunda birattuu wal dhabbi guddaa wal dhaba. Akka fakkeenyatti Muslimoonni Rabbiin abbaa yookiin ilmaan qabaachuu ni mormu. Akkuma kana qaama sadeessituu sadii ta'uu mormu. Guutummaa Rabbii guddaaf taasisu.

Dogongora 3- Islaamni shororkeessummaatti kakaasa.

Miidiyaan dhama'aan addunyaa irra jiru Muslima lolu hundaa shororkaadha jedhu. Sababa inni loluuf sirrii ta'uufi dhabuu hin ilaalanu. Miidheetimoo miidhamee lolaaraas hin ilaalanu.

Islaamni namoota nagaa lolaa hin jirre odoma lola keessatti ta'eeyyuu ajjeesuu hojii jibbamaafi haraama akka ta'e dirree baasee ibsa. Qabatamni barnoota Islaamaa namoota nagaa dhiisii lola keessattuu dirqama yoo ta'e malee qabeenyaaafi lubbuu barbadeessuu ni dhorga. Kanuma waliin shororkeessaafi qaama weerara of irraa deebisuuf lolu adda baasuun dirqama. Garaagarummaan isaan jidduu jiru akka adiifi gurraachaati.

Qur'aanni haala shakkii tokko hin dhiifneen rakkoo lubbuu nagaa ajjeesuun ishee dhorgaa ta'e ajjeesuun qabu ibsa. Jirenya namaa irratti akkaan xiyyeffachuu barbaachisaa ta'uu ibsa.

“namni lubbuu tokko lubbuu biraatiin yookiin dachii keessa balleessuun alatti ajjeese akka waan nama hunda ajjeeseti; namni ishee jiraachises akka waan nama hunda jiraachiseeti» jechuu murteessine. (Almaa'idaa: 32).

Dogongora 4- Islaamni dubartii hacuuca

Islaama keessatti dhiirriifi dubartiin Rabbiin biratti mindaa, adabbiifi hojii irratti qormaatamuu keessatti wal qixa. Fuulduura Rabbiitti namni tokko kan biraad sodaa Rabbiitiin malee hin caalu.

“Rabbitiin biratti akkaan kabajamaan keessan kan akkaan Rabbitiin sodaatuudha.” (Alhujuraat: 31).

Keeyyatattiin kun akka kabajaan dhugaa hiyyummaa yookiin durummaa namaatiin, addeenya yookiin gurraachina isatiin hin taane, akka inni sodaa Rabbitiifi Qur'aana dhugoomsuun ta'e akeekti. Kun dhiiraafi dubartiif wal qixa.

Rabbitiin dhiiraafi dubartii uumee itti gaafatamummaa guddaafi gahee adda addaa kan uumama isaaniiitiin wal madaalu isaanitti kenne. Qorannoona isas hanga dandeettiitiin ta'a.

Islaamni dubartiidhaaf haqa ishee hundaa kenneera. Ishee kabajee kabajaan ishee gaaromse. Bakka wal qixxummaan haqa ishee ta'utti wal qixxessee. Fakkeenyaaaf qabeenyaa hojjatachuu, gaa'ilaa qeebaluu, barnoota ishee xumuruu, yoo feete hiikamuufi dhaala irraa qooda ishee argachuu faadha.

Wanta nama gaddisiisu keessaa tokko dubartoonni Muslimaa gariin hacuuccaa jalatti kufuudha. Garuu kun rakkoo Islaamaa yookiin rakkoo barnoota isatiit miti. Inni rakkoo aadaa hawaasa tokko tokkoo kan Islaamni ishee didu biyya garii keessatti argantuudha.

Dogongora 5- “Qur'aanni kitaaba seenaa yookiin kitaaba walalooti.”

Qur'aanni kabajamaan jecha Rabbii ol ta'eeti. Kallatti Jibriiliin gara Muhammaditti (saw) erge. Inni dhugaafi dhara adda baasaadha. Inni bu'uura qajeelumaa kan namni ittiin milkaa'u hunda of keessatti qabateera.

Qur'aanni jirenya ergamoota duriitiifi ummata isaanii irraa barumsa cuunfee fuudha. Kun immoo akka nuti fakkeenyaaafi seenaa isaanii karaa godhannuuf.

Ammas Qur'aanni waa'ee Rabbii, waa'ee lubbuu keenyaa, kaayyo uumamneefnuttihima. Isheen tokkummaa Rabbii mirkaneessuudha. Rabbiin kaayyo malee nu hin uumne. Callisees nu hin dhiifne. limaana gabrichaa qorachuun sammuu isaa, bilisummaa isatiif yaada isaa fayyadamee kana hundaan jiraachuu Rabbii uumaa ogeessa ta'ee kan akka dhugaan ifa isaa galuuf jecha mallattoolee itti ergeetti qajeeluufi. Mallattoolee kana hunda keessaa irra guddoon Qur'aana gara isaatti buusuudha.

Qur'aanni mataan isaa raajii baay'ee of keessaa qaba. Gooftaa dachiifi samii biraan buufamuun isaa shakkii tokko hin qabu.

Kallattiin filatamaan ati ittiin ergaa Qur'aanaa hubattu ati mataa keettiisa dubbisuudha.

Dogongora 6- Hijaabni hacuuccaadha.

Waa'ee hijaabaa xinxaluudhaaf, dubartiin Muslimaa qaama ishee dhoksuutti ajajamtuudha. Dhiira orma fuulduratti faaya ishee dhoksuuttis ni ajajamti.

Kanuma waliinuu hijaabni hijaabisa gubbaa qofaa mti. Hijaabin iccitii ni jira. Innis hijaabha haasawa gaariifi amala filatamaa kabajamaati.

Hijaabni bu'aa baay'ee qabaachuu walin sababni inni bu'uuraa kan dubartiin Muslimaa hijaab godhattuuf waan ajaja Rabbii ta'eefi. Rabbiin waan gabroota isatiif karaa godhuufi waan isaaniif tolu ni beeka.

Hijaabni bakka bareeduma qaamaa kan alaa bareeduma amantii kan keessaa buusuudhaan dubartiif jabeessuudhaan ishee deeggara. Inni dubartiidhaaf bilisummaa guutuu waliin akka isheen qaama hawaasaa taatee kabajaafi qaanfi eeggattu taasisa.

Hijaabni mallattoo dhiibbaa, hacuuccaa yookiin xinneenyaa miti. Garuu inni dubartoota ilaalcha dhiira fedhii hordofuu hamaa ta'e irraa tiksa. Akkuma kana wal qoqooduu fedhii irratti hundaa'e irraa ishee tiksa.

Kanaafuu yeroo dubartii Muslimaa argite wanti ati beekuu qabdu isheen qaama ishee haguugatte malee sammuu ishee hin haguugne.

Dogongora 7- Muslimoonni hunduu Araba irraayi.

Dhimmichi akkanaa miti. Muslimoonni Arabaa 20% qofa. Kanaafuu Muslimoonni 80% Afan Arabaa hin dubbatanu. Akka fakkeenyatti lakkooftsi Muslima Indooneshiyaafi Hindii keessa jiruu qofti lakkooftsa Muslima Arabaa ni caala.

Barnoota Islaamaa keessaa tokko namni tokko nama biraa sababa gosa yookiin bifa isaa hin caalu. Gosaan adda bahuu Islaamni bareechee loleera. Inni ergaa aalamaa kan nama hundaati. Innis namni kamuu hanga Rabbiin tokkoomsee qajeelfama isaatiin hojjatutti milkuu kallattii sirrii ta'een argachuu hin danda'u.

Dogongora 8- Jihaanni shororkaadha.

Maalummaan jihaadaa kallattii Rabbiin karaa godheefi jaalatuun karaa Isaa keessatti qabsaa'uufi of wareeguudha. Jechi jihaada jedhu qabsoofi obsa akeekti. Inni hojji gaarii hundaafi kallattii toltaa keessatti arjoomuu ofitti ida'ata. Inni qalbii, arrabaafi qaamaan godhama. Nafsii, fedhii, shayxaanaafi kaafiroota irratti qabsaa'ama. Gosti jihaadaa baay'inaan beekamu jihaada isa lolaa kan nageenya hawaasaa eeguu, roorroo diinaa deebisuu, dhugaa mirkaneessuuufi haqa ballisuuf eeyyamameedha. Inni kun haala jiru irratti hundaa'ee of irraa deebisuu yookiin fuuldura loluu ta'uu danda'a.

Dogongora 8- Muslimoonni Muhammadiin yookiin gooftaa ji'aa gabbaru

Hubannoontu dogongoraa inni guddaan tokko Muslimoonni Nabiyyii (saw) gabbaru kan jedhuudha. Inni dhugumatti waan haqa irraa fagaateedha. Jecha Ergamaa Rabbii (saw) armaan gadiitiin isa dhabamsiisuun salphaadha: "akka kiristaanonnee lisaa ilma Maryam daangaa irra dabarsan daangaa ana hin dabarsinaa. Ani gabricha Rabbiiti. Kanaafuu, gabricha Rabbiifi ergamaa Isaa naan jedhaa." Bukhaariitu gabaase. (3445)

Barnoota Islaamaa keessaa tokko ergamoota hunda kabajuuufi ulfeeffachuudha. Garuu isaan kabajuun kun isaan gabbaruu miti.

Ammas yaanni biraa kan kana fakkaatu dhugaa irraa fagaate ni jira. Innis Muslimoonni gooftaa baatii/ji'aa gabbaru kan jedhuudha. Islaama keessatti akkuma beekamu ji'a, biiftuu yookiin waan Rabbiin malee jiru kamuu gabbaruun shirkiidha.

Rabbiti ol ta'e ni jedhe: "biiftuufi ji'aaf hin sujuudinaa. Yoo kan Isa qofa gabbaruun taataniif Rabbii Isa isaan uumeef sujuudaa." (Fussilat: 37)

Islaamni guutummaa honga gahaa, guddina dhimshaashaafi tokkummaa guutuu Rabbii gooftaa aalamaatiif mirkaneessa.

Inni Gooftaa haqaan dhaabbataa mararfataadha.

Isa gabbaruufi Isa tokkoomsuun wiirtuu Islaamaati. Inni jecha Rabbii fi Ergamaa Rabbii (saw) keessatti dubbatameera.

Dogongora 10- "Islaamni dirqiidhaan fuuchuu eeyyama."

Sirni gaa'ilaa aalama keessatti yeroo baay'ee aadaa biyya tokko keessatti moo'ee hordofamu jala seena. Kanuma waliin dirqiin

fuuchuun kun aadaa Muslimoota qofa irratti gabaabbatee miti. Garuu namoonni waan Islaamatti yaada hin tolleef fidanii Islaamatti maxxansan. Islaama keessatti dhiiras ta'ee dubartiin mirga gaa'ilaa sana filachuu yookiin diduu ni qabu. Ergamaan Rabbii (saw) ni jedhan: "dubartiin heerumtee beektu fira isheerra isiiitu of beeka. Kan hin heerumin immoo ni maryachiifamti. Eeyyamni ishee callisuu isheeti." Muslimtu gabaase. (1421).

Dogongora 11- "Islaamni Muslima ta'uun nama dirqisiisa."

Rabbiin ol ta'e ni jedhe: "dirqisiisuun amantii keessa hin jiru. Qajeelumni jallina irraa ifa baheera." (Albaqaraa: 256).

Muslimoota irratti gara ergaa Islaamaatti nama waamuufi aalama hunda keessa ishee babal'isuun dirqama ta'us dirqisiisanii nama Muslima godhuun eenyuufuu hin eeyyamamu. Muslima ta'uun, Rabbitti amanuufi isaaf ajajamuun mirkanii guutuu, bilisummaa guutuufi amantii qalbii keessa gadi seeneen ta'uun qaba. Dabalata immoo eenyunuu Islaamatti seenuuudhaa dirqisiifamuun hin ta'u.

Waan armaan gadii yaada kee keessa kaa'i.

- Lakkoofsi Muslimaa baay'een Indooneeziya keessatti argama. Ishee immoo Islaamni odoo dhiigni si'a tokko hin cobin seene.
- Lakkoofsi kiristaana Giphtsii warra wiirtuu biyya Arabaa keessa jaarraa dheeraa jiraatanii miliyoona 14 gaha.
- Islaamni gubbaa dachii irratti amantii hundarra babal'ataara.
- Miidhaa, hacuccaafi haqni dhibamuudhaan loluun jihaada irraa lakkaa'ama. Garuu namoota dirqiidhaan Islaama fudhachiiisuun jihaada irraa hin lakkaa'amu.
- Muslimoonni biyya Ispeen jaarraa saddeet bulchan. Yoomuu akka namoonni amantii isaanii dirqiin dhiisanii Islaamatti jijjiiran hin goone.

Xumura

Madda amanamaa hin taaneefi gahumsa hin qabne irraa odoo hin mirkaneeffatin Islaama barachuun rakkoo guddaa hubannoo dogongoraatiin nama dhaqqabsiisuudha. Yaada dogongoraa Islaama ilaallatu kana odoo madda isaa bu'uuraa sirrii ta'e irraa hin mirkaneeffatin amanuuf hin deemin. Amantiin ummanni addunyaa tokko afraffaa ol amanu kun bifa miidiyaan dhama'aan ittiin isa dhiheessu kana ta'uun gonkumaa hin mijaa'u.

Inni amantii nageenyaafi rahmataati. Ergaan isaa xiyyeeffannaan qoratamuufi odoo itti hin murteessin gadi fageenyaan ilaalamuu qaba.